

MAŠA SKUPNOST

glasilo SZDL Ljubljana, Moste-Polje

REFERENDUM JE USPEL

LJUBLJANSKI REFERENDUM O SAMOPRISPEVKU ZA OSNOVNE ŠOLE IN VRTCE JE POKAZAL ZELO DOBRO UDELEŽBO LJUBLJANČANOV.

Ljubljanci so se z referendumom odločili, da bodo prihodnjih pet let plačevali po en odstotek od bruto osebnega dohodka v poseben sklad za graditev osnovnih šol in vrtcev. Po sedanjih predvidevanjih se bo tako zbralo 120 milijonov dinarjev, kar bi za 50 šol in vrtcev potrebovali 240 milijonov dinarjev. Polovica denarja bo še naprej prišla iz občinskih proračunov. V Ljubljani bodo namesto sedanjih 7.000 sprejeli leta 1976 v varstvo okoli 20.000 otrok (vseh bo pa takrat 35.000). Referendum je uspel, kar kažejo rezultati. Podoba po občinah je takale:

Občina	Št. vpisanih volivcev po izpisu iz volilnega imenika	Vsi	%	GLASOVALE ZA		PROTI		Neveljavne glasovnice	
				št.	%	št.	%	št.	%
Bežigrad	29.697	23.200	78,12	16.577	55,82	6.114	20,59	509	1,71
Center	30.879	25.015	80,99	17.420	56,41	7.272	23,52	323	1,05
Moste-Polje	31.367	25.621	81,68	18.938	60,38	6.109	19,48	574	1,82
Šiška	46.661	37.350	80,04	26.617	57,04	10.057	21,55	676	1,45
Vič-Rudnik	46.199	37.692	81,59	27.480	59,48	9.495	20,55	717	1,56
Ljubljana	184.803	148.878	80,56	107.032	57,92	39.074	21,13	2.799	1,51

Tudi tale očanec iz Zadvara, ki nosi na plečih že „deveti križ“, je prišel na volišče in je oddal svoj glas za boljše prihodnost naših otrok.

Slavnostnega zasedanja delavskega sveta tovarne Saturnus v klubu poslancev so se udeležili tudi znani politični delavci in aktivisti, ki so pred vojno delali v tovarni: Franc Leskošek-Luka, Pepca Kardelj in Tone Dolinšek. Več o tem preberite v reportaži!

Pol stoletja tovarne Saturnus

Kot smo že poročali, slavi letos tovarna Saturnus 50-letnico svojega obstoja in delovanja. Na travniku, kjer danes stoji tovarna, je pred pol stoletja podjetnik Ciril Lajovic zgradil skromno delavnico za izdelovanje kovinske embalaže. Pred vojno podjetje ni doseglo vidnejšega napredka. Šele po osvoboditvi, predvsem pa po letu 1950 beleži Saturnus nagel vspon. Tovarna je pred vojno in med njo bolj znana kot „Rdeča trdnjava“, v kateri so se vzgajali mladi revolucionarji. Poleg Franca Leskoška-Luke, ki je bil po letu 1925 v tovarni glavni delavski zaupnik, so največje breme političnega delovanja nosile še Angela Dovč in Pepca Maček. Leta 1935 je prevzel vodstvo partijske organizacije v tovarni Tone Dolinšek.

Ob tej priložnosti ne smemo prezreti tudi drugih zaslužnih tovarišev in tovarišev, ki so v tem obdobju delovali v tovarni. Mednje sodijo: Vida Pregarc (ustreljena na dvorišču tovarne), Angela Černe, Višil Šlamberger, Ljodje Nusdorfer, Miha Berčič, Fani Žagar, Marija Omahen, Anica Kocjančič, Angela Mazovec, Pepca Tratar, Anica Rojc, Slavka Nusdorfer in še druge.

V Saturnusu so v jubilejnem letu imeli vrsto prireditev in praznov. Vrhunec praznovanja pa je bil pred dnevom republike.

Tako so 25. novembra v klubu poslancev na slavnostnem

zasedanju delavskega sveta in v navzočnosti številnih najvidnejših zastopnikov javnega in kulturnega življenja proglasili za častne člane Saturnusa Franca

Leskoška-Luko, Pepca Kardeljevo in Toneta Dolinška. Državna delovna odlikovanja je najzaslužnejšim članom kolektiva podelil predsednik občinske skupščine Moste-Polje Pol-

de Maček. Med drugim je zlato plaketo ter red republike s srebrnim vencem prejel generalni direktor podjetja Zdravko Rakušček.

Osrednja in obenem zaključna prireditev za celotni kolektiv pa je bila naslednji dan na Gospodarskem razstavišču. V slavnostnem delu programa so članom kolektiva podelili diplome in izrekli pohvale, medtem ko so delavci z desetletnim oziroma dvajsetletnim delovnim stažem prejeli ročne ure ter denarne nagrade.

Program je s pestrim glasbenim sporedom dopolnjeval koroški akademski oktet, recital pa je član SNG Janez Rohaček.

VOLIVCI BODO OBVEŠČENI

Občan, ki postavi vprašanje, ali se bo denar, ki bo v prihodnjih petih letih v Ljubljani zbran s samoprispelkom, dejansko tudi uporabil za izvedbo programa novih vrtcev in osnovnošolskih objektov, se je v bistvu že odločil, da bo 21. novembra glasoval za uvedbo samoprispelka. Z vprašanjem je potrjuje, da je pripravljen s svojim deležem podpreti široko akcijo združevanja sredstev za reševanje problemov varstva in šolstva ter izražati željo biti v to akcijo tudi dejansko vključen vse od njenega začetka do uspešnega zaključka ne le kot dajalec sredstev, temveč tudi kot neposredni razreševalec težav, ki danes tarejo njega, njegovega soobčana, sodelavca v delovni skupnosti.

Odločanje o uvedbi samoprispelka pomeni novo kvaliteto o odnosih posameznik - družba. Gre za povsem demokratično obliko v sistemu zbiranja in uporabe sredstev za zadovoljevanje skupnih družbenih potreb, ki bo v bodočnosti moral zavzeti vse večji obseg in nadomestiti dosedanje bolj ali manj oblastno opredeljene načine financiranja.

Skrb, ali je podana garancija, da bodo sredstva namensko uporabljena, izhaja iz občutka, da sami gradimo to, za kar smo zavestno sklenili odvajati del naših dohodkov in s tem tudi prevzeti odgovornost za izvršitev sprejete naloge.

Zagotovilo, da bo naš prispevek, skupno s drugimi sredstvi, ki so potrebni za izvršitev petletnega programa gradnje šol in vzgojno-varstvenih zavodov v Ljubljani, zares smotno uporabljati za postavljene namene, mora izhajati iz občanih samih.

Ko se bodo z referendumom odločili „za“, bo samoprispelke postal povsem zakonita oblika družbenega prispevka, za katero veljajo zakonska določila o odmeri, plačevanju in uporabi.

Zakon o prispevkih in davkih občanov določa, da se morajo sredstva krajavnega samoprispelka uporabiti le za tiste namene, zaradi katerih je bil samoprispelke uveden. Zato je v osnutku sklepa o razpisu referenduma v 1. členu naveden program s točno navedbo objektov. Enako določilo bo vseboval tudi odlok, ki bo sprejet, ko bo referendum izveden in se bo večina volivcev odločila za samoprispelke. S tem odlokom pa bo tudi določeno, da se ta sredstva stekajo v poseben sklad pri temeljni izobraževalni skupnosti Ljubljana, ki ga bodo ustanovile občine in mesto Ljubljana. Gre za enoten sklad, voden po načelih družbenega upravljanja, v katerem bo zagotovljena udeležba predstavnikov občanov z območja

Ljubljanskih občin. Sklad bo imel upravni in nadzorni odbor, ki bosta dolžna poročati volivcem, kako se sredstva zbirajo in kako se trošijo. Ena od možnosti seznanjanja občanov so zbori volivcev, na katerih bi bili razgrnjeni občinski pregledi o izvajanju programa in uporabi sredstev samoprispelka ter tistih sredstev, ki bodo dodana iz drugih virov (sredstva temeljne izobraževalne skupnosti in občinskih proračunov).

Ne smemo prezreti dejstva, da samoprispelke predstavlja le nekaj nad polovico denarja, ki je potreben za uresničitev programa. Občani so vsako leto v proračunski razpravi seznanjeni s porabo občinskih in mestnih sredstev, s poročili o samoprispelku pa bodo ponovno in posebej seznanjeni, koliko drugih sredstev je vložnih v izgradnjo šol in vrtcev.

Razen zbora volivcev so možne še druge oblike seznanjanja javnosti z

izvrševanjem načrta, za katerega bi občan redno prispeval svoj delež (sredstva javnega obveščanja ipd.). Kontrola nad pravičnim in smotnim trošenjem bo zagotavljala nadzorni odbor sklada, ki bo dajal obračun neposredno občinskim skupščinam. Poleg tega družbenega organa pa je nadzorstvo zagotovljeno tudi s pregledi poslovanja sklada, ki jih mora opravljati zakonsko določen organ, kot je služba družbenega knjigovodstva.

Vsa sredstva samoprispelka morajo v sklad pritekati prek računov pri službi družbenega knjigovodstva, ki so določeni z odredbo zveznega sekretarja za finance. Na te račune bodo samoprispelke usmerjale delovne organizacije in organi, ki ga bodo obračunavale pri osebnem dohodku zaposlenega zavezanca ter davčne uprave, ki jim bo naložena skrb za obračun samoprispelka pri drugih zavezancah.

Ker je poslovanje delovnih organizacij, organov in davčnih uprav pod družbeno kontrolo, je zagotovljena pravičnost obračunavanja in odmere prispevka ter usmerjanja na račune pri službi družbenega knjigovodstva. Ker tudi ni dvoma o namembnosti trošenja teh sredstev, bo naša odločenost, biti soustvarjalec boljših pogojev za razvoj vzgoje in varstva otrok v Ljubljani, izražena brez omahovanja. Iz BILTENA SAMOPRISPEVEK

Nič več smradu?

Vse kaže, da si bodo lahko prebivalci Zelene jame in Jarš končno oddahnili in zadihali bolj sveži zrak. Ko so načrtovali novi obrat, so seveda predvidevali smrad in so zato v ta namen vgradili Ko so načrtovali novi obrat, so seveda predvidevali smrad in so zato v ta namen vgradili naprave za popolnejše izgorevanje saj. Toča kljub temu uide v ozračje precej saj in smradu, ki posebno v večernem času in pred nevihto povzročata preglavice prebivalcem Zelene jame in Novih Jarš in vse tja do Savskega naselja.

Pravkar v Izolirki sklepajo pogodbo z neko nemško tovarno filtrirnih naprav, ki jim bo vgradila sistem filtrov. Naprava bo veljala približno

30.000 mark, in bo vgrajena do pričetka zime.

Toda kljub tej pridobitvi v Izolirki niso preveč optimistično razpoloženi; ne verjamejo, da bo smrad popolnoma izginil. Nobeni tovarni bituma ni namreč uspelo smradu popolnoma odpraviti. Ampak bolje nekaj kakor nič, pravijo pri Izolirki in zagotavljajo, da bo do pričetka zime zrak nad Zeleno jamo bolj čist.

ZAHVALA VOLIVCEM

Spoštovane tovarišice!
Spoštovani tovariši!

Z visoko udeležbo na referendumu za uvedbo samoprispelka pri gradnji šolskih in vzgojno-varstvenih objektov in z visokim številom glasov, s katerimi smo se odločili za samoprispelke, smo občani naše občine in vsi Ljubljanci dokazali visoko politično zrelost in pripadnost samoupravnemu socializmu. S sprejemom samoprispelka nismo samo zagotovili potrebna sredstva za normalen razvoj šolstva in otroškega varstva, marveč smo s tem dokazali tudi našo solidarnost in humanost.

V imenu občinske skupščine, občinske konference SZDL in občinske konference ZKS se občanom najlepše zahvaljujemo za sodelovanje in pozitivno glasovanje na referendumu, z zagotovilo, da bomo izkazano zaupanje tudi opravičili.

Še posebej naj veljata zahvala in priznanje stoterim družbeno-političnim delavcem v terenskih organizacijah, šolah, vzgojno-varstvenih zavodih in delovnih organizacijah, ki so s svojim delovanjem prispevali k uspešni izvedbi referenduma.

Naša velika skupna naloga pa bo, da bomo zagotovili dosledno izvajanje zaključkov in programov, ki smo jih sprejeli med dogovarjanjem o uvedbi samoprispelka. Prepričani smo, da bomo s skupnimi močmi uspeli tudi v tem.

Še enkrat vsa zahvala in priznanje vsem občanom, ki so kakorkoli, posebno z glasom „ZA“ prispevali k uspešni izvedbi referenduma.

Predsednik
obč. konf. ZKS
FRANC REJC s. r.

Predsednik
obč. skupščine
POLDE MAČEK s. r.

Predsednik
obč. konf. SZDL
VLADO ČRNE s. r.

Obetajoča pogodba

Po več let trajajočih tesnejših stikih in iskanju primerne oblike sodelovanja med Saturnusom in njemu sorodnemu METALOGRAFIČNEM KOMBINATU z Reke je 3. novembra 1971 prišlo do podpisa pogodbe o poslovnotehničnem sodelovanju.

Namen tega sodelovanja med konkurenčnima podjetjema za proizvodnjo kovinske embalaže je:

- delitev programa proizvodnje

- usklajevanje investicijskih vlaganj z izvršeno delitvijo dela

- usklajevanje prodajne politike na domačem in še posebno na tujem trgu

- sodelovanje pri nabavi, posebno pri uvozu

- sodelovanje pri izkoriščanju tehničnih in stroških dosežkov v tekoči proizvodnji in znanstvenoraziskovalnem delu.

Sklenitev te pogodbe je pomemben dogodek za obe podjetji kot tudi za širšo družbeno skupnost. Z njo bo omogočena delitev dela, kar bo pogojevalo večje serije, boljše proizvodne stroške in lažje zadovoljevanje kupca.